

SVEA HOVRÄTT
Miljööverdomstolen

DOM
2005-01-12

Stockholm

Mål nr M 440-04
Aktbilaga 63

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, miljödomstolen, dom 2003-12-22 i mål nr M 83-03, se bilaga

KLAGANDE

1. Jan Persson, Bingstorp 133, 240 33 LÖBERÖD
2. Eva Persson, samma adress som 1
3. Patrik Blomqvist, Högseröd 223, 240 33 LÖBERÖD
4. Annette Blomqvist, samma adress som 3
5. Alf Johansson, St. Tvärgatan 4A, 240 33 LÖBERÖD
6. Lena Johansson, samma adress som 5

Ombud för 1-4

Alf Johansson, adress se vid 5

MOTPARTER

1. Länsstyrelsen i Skåne län, 205 15 MALMÖ
2. Gösta Tykesson, Ängalid, 268 90 SVALÖV

SAKEN

Tillstånd att uppföra och driva gruppstation med två vindkraftverk

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med upphävande av miljödomstolens dom och Miljöprövningsdelegationens vid Länsstyrelsen i Skåne län beslut den 30 januari 2003, dnr 551-21150-02, avslår Miljööverdomstolen ansökan om tillstånd att uppföra och driva vindkraftverk på fastigheterna Högseröd 3:3 och 5:12 i Eslövs kommun.

Postadress
Box 2290
103 17 STOCKHOLM

Besöksadress
Birger Jarls Torg 2

Telefon
08-700 34 00

Telefax
08-700 37 93

Expeditionstid
09.00 – 11.30
12.30 – 15.00

YRKANDEN M.M. I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Jan Persson m.fl. har yrkat att Miljööverdomstolen skall avslå ansökan.

Gösta Tykesson och Länsstyrelsen i Skåne län har bestritt ändring.

Miljööverdomstolen har hållit syn och därefter tagit målet till avgörande utan förhandling med stöd av 23 kap. 6 § första stycket första meningen miljöbalken.

UTVECKLING AV TALAN I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har hänvisat till den utredning som lades fram vid länsstyrelsen och miljödomstolen samt gjort tillägg och förtydliganden enligt följande.

Jan Persson m.fl.

Miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller inte de krav som kan ställas enligt bl.a. 6 kap. miljöbalken. En etablering av vindkraftverk på den valda platsen strider mot de rekommendationer och riktlinjer som angetts i kommunens översiktsplan. Buller- och skuggutredningar som de låtit utföra visar att störningarna vid näraliggande fastigheter kommer att bli oacceptabla. Elektronisk utrustning, bl.a. tevemottagare, kan påverkas negativt av verksamheten. Vindkraftverken bör inte placeras nära gränsen till fastigheten Högseröd 4:5 eftersom det kan inverka negativt på framtida möjligheter att använda fastigheten. Det finns en risk för att människor vintertid kan skadas av is som slungas iväg från vingarna. Strålningsrisken är också betydande. Det finns inte någon utredning om befarad värdeminskning på bostadsfastigheter i närheten till vindkraftverken eller vem som skall ersätta sådan värdeminskning.

Gösta Tykesson

Ljudberäkningarna har utförts enligt den metod som rekommenderas av Statens Naturvårdsverk ("Ljud från landbaserade vindkraftverk", 2001). Om någon närboende drabbas av oacceptabel skuggutbredning kan detta åtgärdas genom att man i vindkraftverken installerar ett system som gör att verken kan stängas av vid sådana tillfällen. Och lagstiftningen är klar när det gäller verksamhetsutövaren skyldighet att åtgärda störningar på radio- och tevemottagare.

Det bör nämnas att tjänstemän vid Eslövs kommun ordnade samrådsmöte och även deltog i handläggningen av ärendet utan att göra annan bedömning än att bestämmelserna i vindkraftspolicyn följts så att byggnation är möjlig.

Länsstyrelsen

I en rapport som länsstyrelsen tagit fram ("Vindkraft i Skåne – Analys och konsekvenser av olika scenarier") anges att avståndet mellan bostadshus och vindkraftverk måste provas från fall till fall utifrån den föreslagna anläggningen samt lokal topografi, vegetation och andra avskärmningar. Länsstyrelsen finner att avståndet mellan bostadshus och vindkraftverk av dagens storlek (totalhöjd >100 meter) normalt inte bör understiga 500 meter.

Länsstyrelsen i Skåne län har i ett projekt tagit fram en handlingsberedskapsplan inför vindkraftsutbyggnaden i regionen, vilket främjar en hushållning med vindenergiressursen, såväl som med andra resurser. Projektrapporten "Vindkraft i Skåne – Analys och konsekvenser av olika scenarier" är en redovisning av detta projektarbete och inte någon särskild inlägga till miljödomstolen när det gäller den här överklagade tillståndsansökan.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Kommunfullmäktige i Eslövs kommun antog genom beslut den 25 februari 2002 en översiktsplan avseende policy och riktlinjer vid lokalisering av vindkraftverk. En sådan aktuell översiktsplan bör ges stor tyngd vid prövningen av en ansökan om vindkraftsetablering. I kommunens översiktsplan redovisas riktlinjer för lokaliseringen av vindkraftverk enligt bl.a. följande. Lokalisering av vindkraftverk skall i princip ske inom de områden som bedöms lämpliga enligt översiktsplanen. Vindkraftverken skall samlas i grupper om ca tre till fem verk och följa landskapets struktur med hänsyn till siktlinjer och vyer. Ett minsta avstånd av tre till fem kilometer skall finnas mellan de olika grupperna av vindkraftverk bl.a. beroende på verkens storlek och landskapets struktur.

Den plats som valts för den ansökta vindkraftetableringen är belägen utanför ett av de områden som i översiktsplanen utpekats som särskilt lämpligt för etablering av vindkraftverk. Avståndet från den valda platsen till närmaste angränsande och från platsen fullt synliga gruppstation är mindre än tre kilometer. Området präglas av odlad åkerjord med inslag av buskridåer. Förutom angränsande gruppstationer för vindkraftverk finns det inte några större anläggningar för industriell verksamhet i området. Den valda platsen kan därmed inte anses väl förenlig med de genom översiktsplanen antagna riktlinjerna.

Avståndet från den valda platsen till närmaste bostadshus är omkring 400 m och till samlad bebyggelse mindre än 500 m. Risk för störningar i form av buller och skuggbildning finns för de närmast boende. Därtill kommer att vindkraftverken kommer att utgöra ett dominerande inslag i det flacka jordbrukslandskapet med småskalig bebyggelse runt omkring. Vindkraftverken skulle alltså medföra såväl risk för störningar som en betydande påverkan på landskapsbilden.

Vid en samlad bedömning kommer Miljööverdomstolen fram till att en vindkraftetablering på den valda platsen inte kan godtas. Tillståndsansökan skall följaktligen avslås.

Domen får enligt 23 kap. 8 § miljöbalken inte överklagas.

Anders Holmstrand Anders Dahlsjö

Henrik Runeson

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Anders Holmstrand, fastighetsrådet Anders Dahlsjö, hovrättsrådet Henrik Runeson, referent, och hovrättsassessorn Inge Karlström. Enhälligt.

KLAGANDE

1. Alf Johansson, St. Tvärgatan 4, 240 33 LÖBERÖD
 2. Lena Johansson, samma adress
 3. Jan Persson, Bingstorp 133, 240 33 LÖBERÖD
 4. Eva Persson, samma adress
 5. Lars Ingesson, Christinetorps Gård, 240 33 LÖBERÖD
 6. Patrik Blomqvist, Högseröd 223, 240 33 LÖBERÖD
 7. Anette Blomqvist, samma adress
- Ombud för 6 – 7: Jan Persson

MOTPARTER

1. Länsstyrelsen i Skåne län, 205 15 MALMÖ
2. Gösta Tykesson, Ängalid, 268 90 SVALÖV

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Skåne län (Miljöprövningsdelegationen) beslut den 30 januari 2003, dnr 551-21150-02, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd till uppförande och drift av gruppstation med två vindkraftverk

DOMSLUT

Miljödomstolen avslår överklagandena.

YRKANDEN M.M.

Alf Johansson, Lena Johansson, Jan Persson, Eva Persson, Lars Ingesson, Patrik Blomqvist och Anette Blomqvist, har yrkat att länsstyrelsens beslut upphävs.

Alf Johansson och Lena Johansson har anfört bl.a. följande. De äger fastigheten Högseröd 4:5, men har inte blivit kallade till något samråd. Bullerberäkning och skuggberäkning har inte utförts avseende deras fastighet, som antagligen är den närmaste bostadsfastigheten i förhållande till etableringsplatsen. Vindkraftverken kan störa bl.a. de-

ras hästar och kommer även att störa vilda djur. Oljud, skuggbildningar och de roterande rörelserna kommer att påverka Alf och Lena Johansson. Placeringen av vindkraftverken strider mot Eslövs kommuns vindkraftpolicy. En av miljöbalkens grundläggande intentioner är att människans hälsa och miljön skall skyddas mot störningar. Lokaliseringen är olämplig eftersom det finns så många närboende vid denna plats. Man kan även fråga sig vem som ersätter värdeminskningen på deras fastighet om det skulle bli en etablering.

Jan Persson, Patrik Blomqvist och Anette Blomqvist har anfört bl.a. följande. Sökanden har under tillståndsprocessen ändrat uppgifter om vindkraftverken så att det uppstått brister i informationen till de närboende och så att länsstyrelsens beslut till viss del fattats på felaktiga grunder. Vid samrådstillfället angavs att verken skulle ha en total höjd på 70 meter och placeras på fastigheterna Högseröd 3:3 och Arup 1:72, sedan dess har höjden blivit 87 meter och placeringen en annan. I Eslövs kommuns vindkraftpolicy har man på ett godtagbart sätt tagit hänsyn till miljömässiga och rent mänskliga värden. Att nu göra avsteg från policyn kan innebära avsevärda negativa konsekvenser i framtiden med tanke på den prejudicerande effekt det kan få även för andra skånska kommuner. Det rör sig om ett i övrigt flackt landskap, vilket gör att det blir en i hög grad negativ landskapspåverkan som får negativa effekter på de närboendes vardag. Det saknas i utredningen konsekvensbeskrivning av effekter på tamboskap. Tv-mottagare och annan teknisk utrustning kan ofta slås ut av vindkraftverken enligt sökanden Gösta Tykesson. Denna störning har inte berörts i länsstyrelsens beslut. Det är anmärkningsvärt att länsstyrelsen förlängt tillståndstiden till år 2022, då detta endast är en ekonomisk fråga som inte har att göra med kraftproduktionen i sig. Hänsyn bör även tas till de närboendes ekonomiska situation. Det är problematiskt att avyttra eller hyra ut fastigheter belägna vid vindkraftverk.

Lars Ingesson har anfört bl.a. följande. Fastigheterna Högseröd 4:5, 4:9 och Sebbarp 6:14 förvärvades i december 2001 på exekutiv auktion. Fastigheten Högseröd 4:5 har sedermera avyttrats till Alf och Lena Johansson medan fastigheterna Sebbarp 6:14 och Högseröd 4:9 fortfarande är i hans ägo. Den information som kommunen skickat ut till berörda fastighetsägare har inte kommit honom tillhanda. Han har inte heller senare fått information om vindkraftverken. När kommunen meddelade att de inte skulle bevilja

bygglov trodde han att ärendet var avslutat. Fastigheten Högseröd 4:5 överläts i december 2002 och de nya ägarna har för avsikt att bosätta sig på fastigheten. Köparna var vid förvärvstillfället medvetna om planerna på vindkraftverk. Efter kommunens negativa bygglovsbesked rev köparna det befintliga bostadshuset med ekonomibyggnad för att bygga nytt. Det är nu inte möjligt för dem att erhålla bygglov eftersom normerna om avstånd från vindkraftverk inte längre kan upprätthållas. Om köparna istället valt att renovera det befintliga huset hade de haft hus inom den krets där beslutande myndigheter ska ta hänsyn till bostadsbebyggelse. Det förefaller oskäligt att inte ta hänsyn till denna fastighet eftersom köparna avsågs att låta den bli bostadsfastighet. Även bostadshuset på fastigheten Sebbarp 6:14 kommer att hamna nära vindkraftverken. Han har inte fått information om vilka effekterna kan bli på detta hus. Med hänsyn till att information inte har gått ut i rätt tid till rätt fastighetsägare har länsstyrelsens beslutsunderlag varit ofullständigt. Landskapet kommer att påverkas negativt eftersom det är flackt och närheten till nästa planerade vindkraftgrupp endast är 2,5 kilometer. Det är inte riktigt att bäcken med tillhörande vegetation skulle göra att grupperna upplevs som åtskilda. Eslövs kommuns vindkraftpolicy stadgar ett avstånd om minst 3 – 5 kilometer mellan grupper. Kommunen har i enlighet med detta beslutat att inte bevilja bygglov. I Boverkets allmänna råd "Bättre plats för arbete" (1995:5) rekommenderas ett skyddsavstånd på 700 meter från vindkraftverk med en effekt av 1 MW. Miljööverdomstolen har i dom den 13 februari 2001 (Mål nr M 8782-99) beviljat tillstånd till uppförande och drift av sex vindkraftverk med en effekt på 1,5 MW vardera en tornhöjd på 45 meter och en rotordiameter på 44 meter. Tillståndet gavs under förutsättning att verken inte placerades närmare än 400 meter från bostäder. I detta mål är avståndet cirka 400 meter, och därmed på gränsen till vad som kan tillåtas. Eftersom Miljööverdomstolens dom avsåg betydligt lägre verk än vad som nu planeras för bör skyddsavståndet vara längre än 400 meter. Miljödomstolen vid Växjö tingsrätt har i dom den 30 september 2002 (Mål nr 286-01) ansett att det inte är rimligt att uppföra vindkraftverk med en totalhöjd på 102 meter på mindre avstånd än 500 meter från bostadshus.

Länsstyrelsen har motsatt sig ändring av det överklagade beslutet.

Gösta Tykesson har motsatt sig ändring av det överklagade beslutet och anført bl.a. följande.

Tre personer har efter det att samrådsmötet genomförts flyttat in i området och överklagat. Jan Persson bor cirka 950 meter från närmsta vindkraftverk och makarna Blomqvist cirka 800 meter från det närmsta verket. Ingen av dessa kommer att nås av skuggor och buller. Avståndet till Lars Ingessons fastighet är cirka 600 meter och enligt skugg- och ljudberäkning kommer det inte att uppstå oacceptabla störningar på denna fastighet. Ändringar av ansökan har skett för att tillgodose Försvarmaktens krav; en sänkning av totalhöjden gjordes från 102 meter till 87 meter. Eftersom det då blev fråga om mindre verk kunde de stå närmare varandra och därigenom komma längre från bebyggelsen. Ändringarna har inte varit till men för någon av de närboende. Makarna Johanssons fastighet, Högseröd 4:5, har inte betraktats som bostadsfastighet av någon eftersom den inte varit bebodd på många år. Nu utförda ljud- och skuggberäkningar visar att oacceptabla störningar inte kommer att uppstå vid denna fastighet, som ligger på cirka 450 meters avstånd.

DOMSKÄL

Enligt 2 kap. 4 § andra stycket miljöbalken skall för all verksamhet och alla åtgärder en sådan plats väljas att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Miljödomstolen gör följande bedömning.

Samrådsförfarandet

I 6 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken anges krav på att en sökande skall genomföra samråd med länsstyrelsen samt med andra myndigheter och enskilda som kan antas bli berörda av den tilltänkta verksamheten. Samrådsförfarande har ägt rum under våren år 2001. Alf Johansson och Lena Johansson har förvärvat fastigheten Högseröd 4:5 genom köp den 26 september år 2002. Det har vid tidpunkterna för samråd inte funnits skäl för Gösta Tykesson att anta att Alf och Lena Johansson skulle bli berörda av den ansökta verksamheten. Information har gjorts tillgänglig för allmänheten genom att annonser har införts i lokaltidningar. Det föreligger därmed inga brister i samrådsförfarandet.

Avstånd till bostäder och omedelbar omgivningspåverkan

Miljödomstolen finner vid mätning på karta att avstånd till de närmsta bostadshusen är något över 400 meter. Detta gäller även platsen för tidigare bostadshus på fastigheten Högseröd 4:5.

Miljööverdomstolen har i dom den 13 februari 2001 (DM 9, Mål nr M 8782-99) som villkor beslutat att en gruppstation om fyra vindkraftverk inte fick uppföras så att något av verken kom närmare bostadshus än 400 meter. Miljööverdomstolen ansåg att vid lokaliseringsprövningen i målet skulle beaktas att de störningar vindkraftverken kunde medföra framförallt var buller och förfulning av landskapsbilden. Miljööverdomstolen fann att påverkan på landskapsbilden i fallet var begränsad och uttalade därför att det avgörande vid lokaliseringsprövningen var graden av bullerstörningar för de närboende.

Miljööverdomstolens avgörande gällde tillämpning av miljöskyddslagens lokaliseringsregel. De bedömningar som gjorts bör dock enligt miljödomstolens mening anses vara vägledande även vid en lokaliseringsprövning enligt miljöbalken. Miljödomstolens bedömningar i dom den 30 september 2002 (M nr 286-01) och som återopats av Lars Ingesson visar att avståndet mellan boendemiljöer och vindkraftverk bör uppgå till ca fem gånger den totala höjden på verken d.v.s. tornhöjden plus halva diametern på rotorn för att inte inverka menligt på människors hälsa, välbefinnande och trivsel. Detta skulle i in-
nevarande fall motsvara drygt 430 meter, vilket i princip också uppfylls i detta mål.

Beräkningar av ljudnivåer i miljökonsekvensbeskrivningen har gjorts för 20 mätpunkter belägna i cirkel runt etableringsplatsen. På en plats, belägen 420 meter från platsen, har

ljudnivån beräknats till 39,2 dB(A). I övrigt visar beräkningarna på nivåer som ligger väsentligt under 40 dB(A). Mätpunkterna är förlagda så att de täcker befintliga bostadshus. Miljödomstolen, som inte finner något att erinra mot sättet på vilket beräkningarna gjorts, anser att den valda lokaliseringen inte kan anses som olämplig med avseende på bullerstörningar.

I Boverkets handbok "Planering och prövning av vindkraftsanläggningar" (januari 2003, s. 55) anges att varken tama eller vilda däggdjur verkar störas av vindkraftverken. Mil-

jödomstolen finner därför inte att vald lokaliseringsplats skulle vara olämplig på grund av att det finns tamboskap i närheten. Det saknas anledning att anta att vindkraftverk placerade på över fyra hundra meters avstånd från en bostad kan påverka tv-mottagning eller annan elektronisk utrustning i bostaden.

I Boverkets handbok "Planering och prövning av vindkraftsanläggningar" (januari 2003, s. 53) anges angående störningar på grund av skuggbildning att om den kumulativa störningen från alla vindkraftverk i en gruppstation inte varar längre än 30 timmar per kalenderår och dessutom inte längre än 30 minuter varje dag är i allmänhet en etablering möjligt utifrån skuggsynpunkt.

Skuggberäkning har utförts för 20 platser i cirkel runt etableringsplatsen vid närmast belägna fastigheter. Skuggtiden har beräknats till cirka 28 timmar per år vid en plats och till cirka 24 timmar per år vid en annan plats. I övrigt ger beräkningarna skuggtider på omkring tio timmar per år för nio av platserna och omkring fem timmar per år för två av platserna. Sju av platserna beräknas inte drabbas av skugga överhuvudtaget. Skuggtider per dag har beräknats till 34, 26 och 24 minuter vid de tre mest utsatta platserna, men ligger i övrigt väsentligt under 30 minuter. Beräknade tider avser s.k. "worst case", d.v.s. om solsken förekommer från gryning till skymning.

Av beräkningarna framgår att de har utförts med avseende på ett 1 m² stort fönster. I detta fall där det gäller bostadshus borde beräkningen har gjorts med hänsyn till uteplatsernas storlek. I den gjorda beräkningen har emellertid låga värden för skuggtider presenterats generellt sett och det saknas därför anledning att anta att en annorlunda gjord beräkning skulle ha visat oacceptabla resultat. Miljödomstolen anser att den utförda beräkningen visar att omgivningspåverkan på grund av skuggor är så låg att denna påverkan inte kan utgöra hinder för etablering av vindkraftverk.

Påverkan på landskapsbilden

I Boverkets handbok "Planering och prövning av vindkraftsanläggningar" (januari 2003, s. 39) anges att i regionala planeringsunderlag varierar rekommendationerna för lämpligt avstånd mellan grupper från 2 till 5 km.

En översiktplan är inte juridiskt bindande vid tillståndsprövning enligt miljöbalken, men de bedömningar som görs i en sådan plan kan vara av vikt vid en lokaliseringsbedömning.

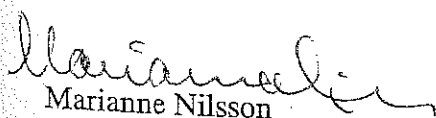
I översiktplan för Eslövs kommun, antagen av kommunfullmäktige den 25 februari 2002, har som en del av planen antagits "Policy och riktlinjer vid lokalisering av vindkraftverk", vari man angett att ett minsta avstånd av 3 – 5 kilometer skall finnas mellan de olika grupperna av vindkraftverk bl.a. beroende på verkens storlek och landskapets struktur.

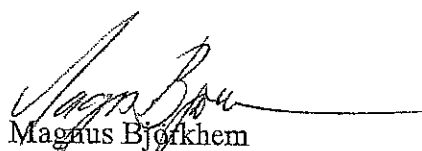
De tilltänkta vindkraftverken är avsedda att uppföras i ett flackt jordbrukslandskap där det finns trädridåer mellan fälten. Trädridåer kan i viss omfattning medföra att gruppstationer med vindkraftverk upplevs som separata när de betraktas från långt håll. De ansöktta verken har en totalhöjd på 87 meter, vilket får betecknas som en normal höjd eller i vart fall inte en mycket stor höjd. Det rör sig om ett landskap utan särskilda natur- eller kulturmiljövärden. Miljödomstolen finner därför att ett avstånd på 2,5 kilometer till närmsta vindkraftverksanläggning får anses vara ett acceptabelt avstånd även om detta innebär ett avsteg från vad som anges som riktlinjer i den kommunala översiktsplanen.

Med hänsyn till vad som ovan sagts skall överklagandena avslås.

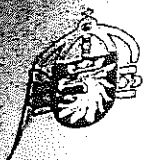
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (prövningstillstånd krävs)

Överklagande, som ställs till Svea hovrätt, Miljööverdomstolen, skall ges in till Växjö tingsrätt, miljödomstolen, senast den 12 januari 2004.

Marianne Nilsson

Magnus Björkhem

I avgörandet har deltagit Marianne Nilsson, ordförande, miljørådet Magnus Björkhem samt de sakkunniga ledamöterna Elisabeth Ardö och Rolf Henriksson. Föredragande har varit beredningsjuristen Henrik Skanert.

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

2003-01-30

Aktbilaga nr 19
1(10)

Bilaga f

551-21150-02
1285-145

Gösta Tykesson
Ängalid
268 90 SVALÖV

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Miljödomstolen

Ink. 2003 -03- 0 6

Akt... M 83 / 03
Aktbil... 4rot... //

Tillstånd enligt miljöbalken till uppförande och drift av två vindkraftverk, SNI kod 40.1-5

Beslut

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Skåne län ger Gösta Tykesson tillstånd enligt 9 kap 8 § miljöbalken att uppföra och driva en gruppstation med två vindkraftverk med en effekt på högst vardera 600 kW inom fastigheterna Högseröd 3:3 och 5:12 i Eslövs kommun.

Tillståndet gäller t.o.m. den 31 december 2022.

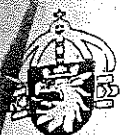
Miljöprövningsdelegationen godkänner med stöd av 6 kap 9 § miljöbalken miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

För tillståndet gäller följande slutliga villkor:

1. Verksamheten skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.
2. Totalhöjden på vindkraftverken får uppgå till högst 87 m över mark. Reklamtext får inte finnas på anläggningen. Vindkraftverken skall förses med fast röd hinderbelysning.
3. Ljud från verksamheten skall begränsas så att det som riktvärde inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid närliggande bostäder än 40 dB(A).

Om ljudet innehåller impuls ljud eller hörbara tonkomponenter eller bådadera skall för den ekvivalenta ljudnivån gälla riktvärdet 35 dB(A). Momentana ljud får som riktvärde nattetid, klockan 22 - 07, inte överstiga 55 dB(A).

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Postgiro/Bankgiro	E-post	www
205 15 Malmö	Kungsgatan 13	040-25 20 00 vx	040-25 22 55	6 88 11-9	lansstyrelsen@m.lst.se	www.m.lst.se
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A	044-25 20 00 vx	044-25 22 55	5050-3739		

4. Om olägenheter, i form av skuggkastning eller reflexer, uppstår vid närliggande bebyggelse skall åtgärder vidtas så att olägenheterna upphör.
5. Hantering och förvaring av kemiska produkter och farligt avfall skall ske på sådant sätt att eventuellt spill eller läckage inte kan nå och förorena kringliggande mark eller vatten.
6. Under anläggningstiden temporärt utnyttjade markytor, såsom upplags- eller uppställningsplatser, skall återställas då anläggningsarbetet avslutas.
7. De byggnads- och anläggningsåtgärder som krävs för verksamheten skall ha vidtagits senast den 31 december 2005. Tillståndet förfaller beträffande den del av verksamheten för vilken sådana åtgärder inte har vidtagits vid denna tidpunkt. Sökanden skall senast den 30 november 2005 till Länsstyrelsen redovisa vidtagna och eventuellt återstående åtgärder.
8. Åtgärder för återställande av området skall vidtas vid nedläggning av verksamheten. Verksamheten skall anses som nedlagd om elproduktion inte har bedrivits under ett år, eller om giltigt tillstånd inte föreligger.

Med **riktvärde** avses ett värde som, om det överskrids, medför skyldighet för verksamhetsutövaren att vidta sådana åtgärder att värdet hålls. Ett **gränsvärde** får inte överskridas.

Miljöprövningsdelegationen överläter, med stöd av 19 kap 5 § punkten 8 jämfört med 22 kap 25 § tredje stycket miljöbalken, åt tillsynsmyndigheten att meddela ytterligare eventuellt erforderliga villkor avseende de åtgärder som krävs för att återställa området och i vilken omfattning anläggningar för vindkraftverken, inklusive fundament, transformatorstation samt ledningar i mark skall tas bort.

Detta beslut gäller när det vunnit laga kraft.

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING samt HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga.

Särskilda upplysningar

Detta tillstånd befriar inte tillståndsinnehavaren från skyldigheten att iaktta vad som i miljöbalken och annan författning, t ex plan- och bygglagen, föreskrivs i fråga om den anläggning och verksamhet som avses med tillståndet.

Länsstyrelsen erinrar om skyldigheten, enligt 2 kap 10 § kulturminneslagen, att om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete skall arbetet omedelbart avbrytas. Den som leder arbetet skall omedelbart göra anmälan till Länsstyrelsen. Fornlämningar kan uppträda som hårdrester, stenpackningar eller mörka färgningar i jorden.

Ändrade ägarförhållanden skall, enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899), snarast meddelas tillsynsmyndigheten av den nye verksamhetsutövaren.

Bestämmelser om tillsyn över efterlevnaden av detta tillstånd finns i 26 kap miljöbalken och i förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken.

Vid hantering av farligt avfall skall avfallsförordningen (2001:1063) beaktas. Den som lämnar över farligt avfall för transport är bl.a. skyldig att kontrollera att transportör och mottagare har erforderliga tillstånd för verksamheten.

Enligt 5 § sista stycket förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs inte tillstånd för en sådan mindre ändring av verksamheten vilken inte innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma. Anmälningsskyldighet föreligger enligt 21 § punkten 3 samma förordning.

För verksamhetsutövarens egenkontroll finns bestämmelser i 26 kap 19 § miljöbalken och i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Tillsynsmyndigheten får vid behov meddela ytterligare föreskrifter om hur kontrollen skall bedrivas.

Bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att till tillsynsmyndigheten årligen inlämna en miljörapport finns i 26 kap 20 § miljöbalken och i 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter om miljöfarliga verksamheter (NFS 2000:13).

Försvarsmakten bör senast 30 dagar före uppförandet av vindkraftverken underlättas om verkens exakta läge och höjd på Försvarsmaktens blankett.

Samråd

Tidigt samråd med Länsstyrelsen ägde rum den 27 mars 2001. Kringboende grannar informerades vid ett samrådsmöte den 8 maj 2001. Länsstyrelsen beslutade den 7 augusti 2001 att den planerade åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Utökat samråd med allmänheten, berörda kommuner och intresseorganisationer ägde rum den 28 februari och den 19 mars 2002 genom kungörelse i ortstidning.

Ansökan

Gösta Tykesson har hos Länsstyrelsen ansökt om tillstånd enligt miljöbalken att uppföra och driva två vindkraftverk med en effekt på vardera 600 kW inom fastigheterna Högseröd 3:3 och 5:12 i Eslövs kommun.

Ärendets handläggning

Ansökan om tillstånd tillsammans med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Länsstyrelsen den 3 maj 2002 och kungjordes i ortstidning den 11 oktober 2002. Inga synpunkter har inkommit från allmänheten.

Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden i Eslövs kommun, Eslövs kommun, Miljönämnden i Hörby kommun, Byggnadsnämnden i Hörby kommun och Vägverket har beretts tillfälle att yttra sig i ärendet.

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över det som tillförts ärendet samt Länsstyrelsens yttrande med förslag till beslut.

Sökandens beskrivning av verksamheten jämte miljökonsekvensbeskrivning

Placering och utseende

Vindkraftverkens placering enligt rikets koordinatsystem är:

1. x = 6 185 915	y = 1 359 347
2. x = 6 185 902	y = 1 359 595

Verken har en rotordiameter på 44 m och en navhöjd på 65 m vilket ger totalhöjden 87 m. Vindkraftverken är trebladiga.

Landskapsbild

Området är odlad åkermark med inslag av buskridåer och en spridd bebyggelse. Ca 2,5 km i nordvästlig riktning finns en tillståndsansökt gruppstation om fyra vindkraftverk. Mellan de båda grupperna rinner en bäck med tillhörande vegetation vilket gör att grupperna kommer att upplevas som åtskilda från varandra.

Djur och natur

Enligt Eslövs kommuns naturvårdsplan finns inga intressen i området. Skånes Ornitologiska Förening har i samrådet bedömt att vindkraftverken inte kommer att medföra någon negativ inverkan på ornitologiska värden.

Naturresurser

Den area som tas i anspråk för vindkraftverken uppgår till ca 600 m² och utgörs till övervägande del av jordbruksmark. En ca 700 m lång tillfartsväg kommer att anläggas i en skiftesgräns och inte påverka jordbruket negativt. Elproduktionen kommer att uppgå till ca 2 800 MWh per år.

Ljud och skuggbildning

Ljud- och skuggberäkningar har utförts. Ljudnivån håller sig under 39 dB(A) och skuggbildningen kan teoretiskt uppgå till maximalt 29,56 timmar per år vid närliggande bostäder beräknat på en kvadratmeter stor yta.

Yttranden

I inkomna yttranden har anförts bl.a. följande:

Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden i Eslövs kommun avstyrker ansökan. Som skäl för detta har följande anförts. De två vindkraftverken kommer att placeras ca 2,5 km från en tillståndsgiven vindkraftgrupp på fastigheten Västraby 5:3 vilket strider mot kommunens policy för vindkraft där avståndet mellan grupper anges till 3-5 km och att vindkraftverk skall samlas i grupper om 3-5 verk. Avståndet till samlade bebyggelsen vid Arups by är för kort, endast 400 meter jämfört med i policyn rekommenderade 500 meter.

Byggnadsnämnden och Miljönämnden i Hörby kommun har inget att erinra mot ansökan.

Vägverket har inget att erinra mot ansökan under förutsättning att en ansökan enligt 39 § väglagen inlämnas till Vägverket i god tid före anslutningen av serviceväg till allmän väg.

Sökanden har i påminnelser anfört bl.a. följande:

- Avståndet mellan hus inom samlad bebyggelse och vindkraftverk är ca 520 meter.
- Vindkraftpolicyn och Försvarmaktens intressen medger inte någon förflyttning av verken bort från gruppstationen av vindkraftverk i nordvästlig riktning. I och med att det finns vegetationsridåer mellan de båda grupperna kommer inte avståndet mellan grupperna att upplevas som nära.
- För knappt två år sedan ansågs området som lämpligt för vindkraft av stadsarkitekten i Eslövs kommun liksom i antagen vindkraftpolicy.
- Vid de regelbundna kontakter som hållits med tjänstemän på Samhällsbyggnadskontoret har inget negativt framförts om projektet.

Länsstyrelsens yttrande

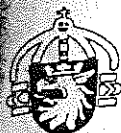
Miljöbalkens mål i 1 kap 1 § miljöbalken

Inget av de miljömål som riksdagen fastställt kommer att påverkas av planerad verksamhet med två vindkraftverk på fastigheterna Högseröd 3:3 och 5:12 i Eslövs kommun.

Lokalisering

För verksamheten skall enligt 2 kap 4 § andra stycket miljöbalken en sådan plats väljas att ändamålet uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, och som är lämplig med hänsyn till bestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Området för lokaliseringen är inte av riksintresse. Det omfattas inte av någon detaljplan eller några områdesbestämmelser. Den aktuella placeringen ligger i anslutning till ett område för vindkraft i gällande översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige den 25 februari 2002. I översiktsplanen framgår även att vindkraftverk inte skall tillåtas närmare samlad bebyggelse än 500 m, att verken skall samlas i grupper om 3-5 verk samt att minsta avstånd mellan grupper skall vara 3-5 km beroende på bl.a. verkens storlek och landskapets struktur.

Närmaste bostadshus är beläget ca 428 m från närmsta vindkraftverk. Enligt Länsstyrelsens bedömning är det ett tillräckligt avstånd mellan bostadshus och vindkraftverk utan att placeringen kommer att inverka menligt på människors hälsa, välbefinnande och trivsel.

Länsstyrelsen anser att avståndet mellan grupper av vindkraftverk som regel bör vara minst 3-5 km och att grupperna skall upplevas som åtskilda när man färdas genom landskapet. Verken på fastigheterna Högseröd 3:3 och 5:12 är tänkt att placeras endast ca 2,5 km från en tillståndsgiven vindkraftanläggning på fastigheten Västraby 5:3. Med hänsyn till att det mellan de båda områdena finns träd- och buskridåer bedöms dock närheten mellan de båda grupperna inte upplevas som störande på landskapsbilden.

Övriga allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken

Sökanden har i handlingarna visat hur verksamheten skall kunna bedrivas på ett miljömässigt godtagbart sätt i förhållande till hänsynsreglerna och visat att man besitter tillräcklig kunskap för att driva verksamheten samt för att skydda människors hälsa och miljön mot skada och olägenhet.

Av ansökan framgår att bästa möjliga teknik används och avser att genomföra den kontroll som krävs, vidta de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som verksamheten kräver samt att ansvara för att eventuella skador på miljön blir avhjälpda.

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen finner att den miljökonsekvensbeskrivning som bifogats ansökan är tillräcklig i förhållande till verksamhetens miljöpåverkan och de krav som framgår av 6 kap miljöbalken.

Motivering av villkor

Enligt skuggberäkningen som genomförts kommer en bostad, teoretiskt maximalt, att kunna skuggas 29,56 timmar per år. Om besvärande skuggkastning uppstår på närliggande bostäder skall åtgärder vidtas för att reducera skuggstörningen. Detta kan ske exempelvis genom installation av skuggoptimeringsprogram i enlighet med vad sökanden åtagit sig i ansökan. Vid bedömning av ljud från vindkraftverk tillämpas Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller. Enligt dessa gäller bl.a. vid nyetablering att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid närmaste bostäder ej bör överstiga 40 dB(A) nattetid. Enligt redovisade ljudberäkningar kommer angivna riktlinjer att kunna innehållas.

Tidsbegränsning av tillståndet

Ett tillstånd som inte är tidsbegränsat enligt miljöbalken gäller som regel för all framtid, endast villkoren kan omprövas. Detta hindrar således kommunen att planera för framtida ändrad markanvändning inom området.

I detta fall har inte kommunen genom detaljplan prövat markens lämplighet för vindkraft och placeringen överensstämmer inte med vad som anges för vindkraftsanläggningar i Eslövs kommuns översiktsplan som antogs av kommunfullmäktige den 25 februari 2002.

I enlighet med de resonemang som förs i propositionen till miljöbalken (prop 1997/98:45 del 1, sid 478 ff) kan det starkt ifrågasättas att, såsom ofta har skett, meddela tillstånd utan tidsbegränsning. Visserligen finns möjligheten till omprövning efter tio år, men detta skall då initieras av tillståndsmyndigheten. Det förefaller därför lämpligare att verksamhetsutövaren själv får initiera en ny prövning som grundas på dennes behov och antaganden om framtida utveckling.

Etablering av vindkraftverk i ett område som inte planlagts bör enligt Länsstyrelsens uppfattning därför alltid tidsbegränsas. Vid bedömningen av vad som är lämplig tillståndstid kan viss vägledning hämtas i 8 kap 14 § plan- och bygglagen. Enligt denna kan bygglov ges för tillfälliga åtgärder för en tid av högst tio år med möjlighet till förlängning i två femårsperioder. Tillståndet bör därför begränsas till den 31 december 2017.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen finner vid en samlad bedömning att under förutsättning att nödvändiga skyddsåtgärder vidtas kan verksamheten bedrivas utan att olägenhet av väsentlig betydelse uppstår. Den planerade verksamheten bedöms inte strida mot nationella, regionala och lokala miljömål. Länsstyrelsen finner att hinder inte heller föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att bevilja sökanden sökt tillstånd.

Bemötande av Länsstyrelsens yttrande

Sökanden har bemött Länsstyrelsens yttrande med förslag till beslut och framfört följande. Villkoren är acceptabla men det är önskvärt att tillståndet gäller 20 år med hänsyn till att det kan uppstå fördröjningar innan en byggnation kommer till

stånd. Om det bara kvarstår 10 till 12 år av tillståndet vid byggstart kan finansieringen av vindkraftverken försvåras.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljöprövningsdelegationen delar Länsstyrelsens bedömning att tillstånd kan ges för verksamheten och att tillståndet skall tidsbegränsas. Med beaktande av vad sökanden har anfört, anser Miljöprövningsdelegationen att denna tid kan bestämmas till utgången av år 2022. Miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller ställda krav. Villkor bör fastställas i enlighet med det som Länsstyrelsen har föreslagit.

Beslut i ärendet har fattats av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Skåne län. I beslutet har deltagit Cecilia Giese Hagberg, ordförande, och Maria Bouvin, miljösakkunnig. Föredragande har varit Göran Fagerström, Länsstyrelsens miljöenhet.

Cecilia Giese Hagberg

Maria Bouvin

Göran Fagerström

Bilaga

Beslut om kungörelsedelgivning samt Hur man överklagar
Karta

Bestyrkes

Alexandra Gasin